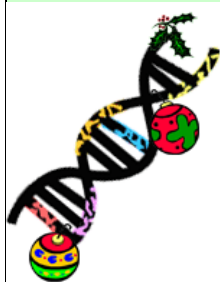

Denne ukas viktigste	2
<i>Remember to pay for BIO's Julebord 2007.....</i>	2
<i>Viktige rapporter fra HMS-dagen om medarbeidertilfredshet og fra allmøtet om mastergraden.....</i>	2
Essentials in English	2
<i>UiB approaches its goal of being in top 200.....</i>	2
<i>Flexitid – get into the habit of filling the form in every day!.....</i>	2
<i>New scientific equipment committee established.....</i>	2
<i>HMS-day follow-up .....</i>	2
<i>BIO research published in 180 journals .....</i>	2
Siste nytt fra BIO	3
<i>Mer om trivsel ved BIO: kompetansekatalog .....</i>	3
<i>Offisiell åpning av EvoFish 17. desember.....</i>	3
<i>Nybyggene våre: Rieber må heve ny bydel med én meter .....</i>	3
<i>Flere nye prosjekter.....</i>	4
<i>BIO har publisert i 180 tidsskrift.....</i>	4
<i>Jens Nejtgaard i Svenska Dagbladet .....</i>	4
Hovedutfordringer etter HMS-dagen	5
<i>Midlertidige vitenskapelig ansatte .....</i>	5
<i>Teknisk ansatte .....</i>	6
<i>Administrativt tilsatte .....</i>	6
<i>Faste vitenskapelig ansatte.....</i>	6
<i>Forskningsgruppeledere.....</i>	7
Fokus på mastergraden	7
<i>The master thesis: the student's perspective .....</i>	7
<i>Respons fra studieseksjonen.....</i>	7
Ukens bilde	8
Siste nytt fra verden rundt oss	8
<i>Ledige stillinger, også ved BIO!.....</i>	8
<i>4 nye vinnere av 16 millioner og tenure-track-stilling .....</i>	8
<i>Nærmer UiB seg verdens 200 beste?.....</i>	8
<i>European Aquaculture Technology Platform.....</i>	9
Forskning: utlysninger, nye satsinger og prosjekter	9
<i>New calls in "Environment" and "Food, agriculture and fisheries, and biotechnology" .....</i>	9
Nye doktorgrader	9
<i>Espen Johnsen: Hvordan påvirker fiskens atferd bestandsovervåkingen? .....</i>	9
<i>Victoria Bohne: Tilsetningsstoffet ethoxyquin i fôr til Atlantisk laks.....</i>	9
Avsluttende mastergradseksamen	10
<i>Inger Karin Dønheim: lemensykler og trypsin-inhibering fra planter.....</i>	10
Info fra studieseksjonen	10
<i>Varsel om NOKUT konferansen 2008 på Hamar.....</i>	10
<i>Timeliste fra deg som har vært studentassistent.....</i>	10
Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier	10
<i>Biportal workshop "A crash-course in Perl" December 2007 .....</i>	10
<i>Gjesteforelesninger ved Sarssenteret .....</i>	10
<i>Seminar ved Sarssenteret .....</i>	11
Nye artikler	11
<i>Linda Andersen, A Bratland, K Hodneland & A Nylund: hvor er det lettest å avdekke SAV-virus? ...</i>	11
<i>Stephanie Kramer-Schadt: modeller for bevaring av europeisk villkatt .....</i>	11
<i>Lars Ebbesson, TO Nilsen & S Stefansson: kontinuerlig lys hemmer synsutvikling hos smolt.....</i>	11

Denne ukas viktigste

Remember to pay for BIO's Julebord 2007

Almost 200 will attend! But there is an impressive list of people (including our Administrasjonsjef!!) who are "påmeldt" but who have **not yet paid**. Please do so ASAP (yesterday!!).

Viktige rapporter fra HMS-dagen om medarbeidertilfredshet og fra allmøtet om mastergraden

Les og diskuter referatene! Disse sakene er vi ikke ferdige med!

Essentials in English

UiB approaches its goal of being in top 200

UiB set itself the goal of being in the top 200 research universities in the world in 2004/2005. The Times has been rating universities around the world and UiB's position has been steadily improving. Read more from the World's top 400 universities according to the [Times Higher Education Supplement](#)

	UiO	UiB	UiT	NTNU
2005	138. plass	320. plass	380. plass	243. plass
2006	177. plass	277. plass	401. plass	289. plass
2007	188. plass	225. plass	292. plass	301. plass

Flexitid – get into the habit of filling the form in every day!

Flexitid is now operational. Get into the habit of filling it in every day – it takes only a few seconds. This is an official record and you can be asked to show it, at least if you ask for extra time off. Download the correct form from UiB's collection of [official forms](#) (you must scroll down to the flexitid options).

New scientific equipment committee established

One of the first practical responses to the recent HMS day is the establishment of a new committee to oversee more effective use of BIO's scientific equipment. The committee will be responsible for equipment costing over 100 000 NOK or equipment being used by more than one research group. Their first activity will be to document all such equipment (location, user groups, status / condition). The committee members include: **Eva Krzywinski (leader), Agnes Aadnesen, Mette Hordnes, Annike Lygren and Paul Løvik.**

HMS-day follow-up

Around two-thirds of BIO employees completed the questionnaire. Tone Bergan has now summarised the group work on HMS-day in a [powerpoint](#). BIO's leader-group will now undertake to develop a follow-up plan early in January that will prioritise the most important and easily implemented results. This plan will be presented to the BIO board early in 2008 and will pave the way for an official follow-up plan.

However, we would like to get started on improving things before then and so are planning to build up a database that maps the technical and administrative competencies at BIO. In order to optimise this database's potential effectiveness we need to develop a list of key words that describe the various skills and services undertaken by BIO's technical and administrative staff. This process will involve an updating of all personnel pages. The goal is to respond to the questionnaire results that scientific staff wish to have more technical support and that technical staff would like better use to be made of their competencies.

BIO research published in 180 journals

Over the past three years, BIO researchers have published articles in 181 different journals. The Database for Higher Education Statistics (DBH) compiles these statistics which are corrected for the number of authors not coming from BIO. The table shows the number of articles that there will be if authors external to Norway are also excluded. For instance BIO produces on average, 3.6 articles in Aquaculture and 0.5 articles in Science every year. [Read more.](#)

Siste nytt fra BIO

Mer om trivsel ved BIO: kompetansekatalog

Så mye innsats som er lagt ned i å svare på MTM-undersøkelsen og deretter på gruppearbeidet på HMS-dagen, så blir vi ikke så fort ferdige med dette temaet. **Tone Bergan** har laget en [powerpoint-oppsummering](#) av det som kom fram i gruppearbeidene på HMS-dagen, og den illustrerer på en god måte hva vi har å gripe fatt i. Hele 2/3 av BIOs ansatte svarte på undersøkelsen, så vi har et meget godt grunnlag å jobbe ut fra. Se egen sak om forslagene lenger nede. Planen er nå at BIOs ledergruppe skal lage et utkast til oppfølgingsplan. Vi vil såklart prioritere det som er viktig og lett framfor det som er uvesentlig og ugjennomførbart, og selv i det enkleste hjørnet av en slik todimensjonal matrise vil vi ha mye å ta fatt i. Forhåpentligvis blir vi enige på ledermøtet tidlig i januar. Denne planen skal så legges fram for BIOs instituttråd enten sent i januar eller tidlig i februar. Dette skal føre til en offisiell oppfølgingsplan for hele instituttet.

Men det er ikke nødvendig å vente med å forbedre situasjonen til denne er vedtatt i februar. Noen innspill er ganske tydelige, og disse vil vi gå i gang med fortløpende. Mange grupper påpeker at BIO har for dårlige rutiner for mottak av nyansatte. Det vitenskapelige personalet var også nærmest unisone i ønsket om mer teknisk assistanse, mens mange av instituttets tekniske ansatte mener at de blir lite sett og lite brukt i forhold til den kompetansen de har. Derfor hiver vi oss over arbeidet med en kompetansekatalog for tekniske og administrative tjenester. Planen er en database som genererer en webside med alfabetisk sorterte stikkord på alle våre kompetanser, med lenke til hjemmesiden til

de(n) som besitter kompetansen eller har oppgaven. Her må altså Svein Norland tenke ut en database, og alle teknisk og administrativt ansatte må både tenke ut stikkord for sin kompetanse. Dessuten må alles hjemmeside oppdateres slik at en forvirret stipendiat kan forstå hvor hjelpen er å finne.

Dog må dette ikke tolkes slik at BIOs teknikere nå skal bli en stor fellesressurs for alles behov. Den enkeltes tilhørighet til sin forskningsgruppe skal være helt som før. Men vi har hele tida sagt at selv om hver tekniker hører fullt og helt til i ei gruppe, så må teknikeren avsette en del av uka til tjenester utenom denne gruppa. Det er dette vi håper skal bli bedre. Forhåpentligvis slik at teknikerne kjenner seg

mer til nytte, og forskerne mindre alene med sine vanskeligheter.

Hilsen Jarl Giske

Offisiell åpning av EvoFish 17. desember

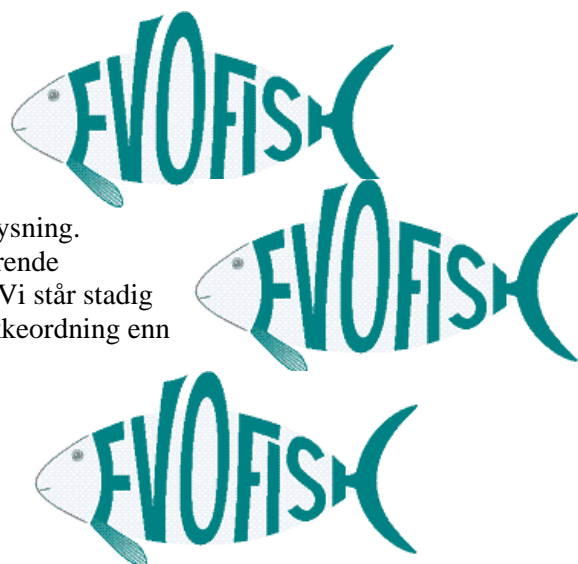
Denne uka ble de fire ferske vinnerne av 8 millioner fra Bergen forskningsstiftelse og like mye fra fakultet og institutt annonsert (se siste nytt fra verden rundt oss). I fjor var **Mikko Heino** en av de fire vinnerne, og hans nye forskningsgruppe [EvoFish](#) skal åpnes offisielt **mandag 17. desember**. De har vært i sving siden [begynnelsen av november](#), og fått sin første [artikkel i Science](#). Og gruppa har [to stipendiatstillinger](#) under utlysning.

Annonseringen av årets vinnere samt EvoFish-åpningen gir da en glimrende anledning til å oppfordre forskningsgruppeliderne til å tenke rekruttering. Vi står stadig overfor pensjonerings og nytilsetninger, og det finnes ingen bedre startpakkeordning enn gaven fra Trond Mohn. Etter 4 år i jobben gjennomfører BIO en professorkompetanseevaluering, og så sant forskeren består denne er tittelen professor.

Det blir årlige utlysninger på vårparten, så det er ingen grunn til å vente med å diskutere dette i forskningsgruppa.

Nybyggene våre: Rieber må heve ny bydel med én meter

I disse dager legges fundamentet for neste byggetrinn av Høyteknologisenteret, som skal gi 35.000 nye kvadratmeter med kontor- og forskningslokaler på kaikanten på Marineholmen. Men kaikanten som ble laget for få år siden, er for lav til å møte havnivået som kan bli et faktum om noen tiår. Nye masser med grus og pukk blir derfor kjørt på før byggingen starter. Les mer i [bt.no](#)

Flere nye prosjekter

Gyda Christophersen og **Thorolf Magnesen** (via Sissel Andersen, HI): Improving scallop (*Pecten maximus* L.) spat production: Metamorphosis-inducing cues enhancing settling success. Havbruksprogrammet.

BIO har publisert i 180 tidsskrift

De foregående 3 årene har BIO stått i adressefeltet i artikler i 181 forskjellige tidsskrift. Databasen for statistikk om høyere utdanning (DBH) fører sirlige lister over dette, der de korrigerer for andelen av medforfattere i hvert arbeid som ikke er fra BIO. Tabellen under viser antall artikler dette ville blitt dersom vi fjerner de andelene som våre eksterne venner (i USA eller på Nordnes) bidrar med. Da produserer vi i gjennomsnitt 3,6 artikler årlig i Aquaculture og 0,5 i Science. Tabellen viser de tidsskriftene vi bruker mest, hele tabellen [finner du her](#).

Tidsskrift	2006	2005	2004	snitt
Aquaculture	3.09	2.26	5.53	3.6
Marine Ecology Progress Series	4.09	0.7	3.31	2.7
Canadian Journal of Fisheries and Aquatic Sciences	1.9	3.5	1.53	2.3
Journal of Fish Biology	4.08	1.95	0.7	2.2
Sarsia	0	0	6.55	2.2
ICES Journal of Marine Science	1.89	1.85	1.92	1.9
Diseases of Aquatic Organisms	1.34	2.69	1.21	1.7
Journal of Anatomy	1.51	3	0	1.5
Mycological Research	0	2.13	2	1.4
Trends in Ecology & Evolution	1	1.5	1	1.2
Limnology and Oceanography	0.04	0.31	3.06	1.1
Aquaculture Research	2	1.26	0	1.1
Quaternary Science Reviews	1.67	0.81	0.61	1.0
The Lichenologist	1.08	0	2	1.0
Journal of Paleolimnology	0.87	0.64	1.49	1.0
Fish and Shellfish Immunology	1.65	1.12	0.13	1.0

Jens Nejtgaard i Svenska Dagbladet

10 NYHETER

SvD söndag 25 november 2007

Plankton slukar växthusgaser

Påverkan på klimatet blir dock begränsad eftersom havet inte klarar av för många alger

Plankton i havet kan ta upp mer koldioxid ur atmosfären än vad som tidigare varit känt. Dessutom ökar algernas förmåga ju mer koldioxid som tillsätts.

Det visar en forskningsstudie vid Bjerknessenteret i Norge där omkring 40 forskare deltagit. Resultaten kan betyda att det totala utsläppet av koldioxid (CO₂) inte blir lika högt när en del tas upp av plankton i havet. Det är växtplankton som står för upptaget.

– Det här är den största undersökningen som har gjorts på det här området. Vi ska fortsätta forskningen i Arktis under de närmaste tre åren, säger Richard

Klimathotet
Läs mer på
• svd.se/klimat

Planktonet Palmalean är endast tre mikrometer i diameter.

Bellerby, forskare vid Bjerknessenteret.

En artikel med resultatet är publicerad i tidsskriften *Natures* nätupplaga i november. Forskare från bland annat Norge och Tyskland har, med hjälp av elva kubikmeter stora plastpåsar ute i havet, lyckats skapa avgränsade områden med varierande halt av koldioxid där mätningar kan göras. I några av påsarna har koldioxidhalten varit tre gånger högre än normalt, precis som det beräknas se ut om 100 år om inget händer. Under en månads tid studerade forskarna nio olika "begränsade världar" inuti plastpåsar. Tidigare försök har gjorts i laborato-

rium, men det komplicerade ekosystemet är svårt att återskapa i en sådan miljö.

– Vi har konstaterat att ju högre gashalten var, desto mer koldioxid togs upp av algerna, säger Jens Nejtgaard, forskare på Unifob vid universitetet i Bergen.

Det finns en hake med de effektiva koldioxidbekämparna. När en alg tar upp koldioxid blir dess kvalitet sämre. Det blir ingen stor skillnad på algmängden, men eftersom innehållet i algen förändras så kan det leda till att fiskarna försvinner när deras mat blir näringsfattig.

Den nya upptäckten har trots allt begränsad påverkan på den fram-

tida klimatutvecklingen. Det går inte att tillståta mer plankton i haven, eftersom det skulle kunna förändra hela ekosystemet. Nu ska fortsatta studier bedrivas i Arktis för att se hur det går att ta resultatet vidare. I Arktis sker de snabbaste och kraftigaste förändringarna genom ett sjunkande pH-värde. Därför ska en tre år lång studie göras där.

JESSICA BALKSJÖ

08-13 55 28, jessica.balksjo@svd.se

Webben

Läs mer om forskningen vid Bjerknessenteret:

• <http://www.bjerknes.uib.no>

Fakta

Från 1990 till 2100 beräknas de ökade halterna av växthusgaser leda till att den globala medeltemperaturen ökar med 1,4–5,8 grader. Utsläppen av koldioxid från förbränning av fossila bränslen är en av orsakerna.

Hovedutfordringer etter HMS-dagen

Siste oppgave på HMS-dagen lød som følger:

Selv om resultatene [fra MTM-undersøkelsen] er positive, er det alltid noen forbedringspunkter å gripe tak i:

Sett opp en tiltaksliste. Prioriter tiltakene. Listen skal inneholde: Tiltak, tidsfrist, ansvarlig.

Ta gjerne med punkter som ikke er nevnt i undersøkelsen.

Her følger svarene fra arbeidsgruppene. Disse svarene vil være viktigste utgangspunkt for BIOs tiltaksplan som nå skal utarbeides. Forhåpentligvis var forsamlingen så stor at synspunktene til som ikke var til stede også har kommet med. Men det er uansett de som var der og gjorde jobben som vil bli hørt. De som er uenige kan møte opp på neste MTM-undersøkelse om 2-3 år.

Midlertidige vitenskapelig ansatte

TEMA: Infrastruktur (lab., utstyr)

Tiltaksliste:

1. Definere hva (om noe) som er felles (på BIO) av:
  - a. Utstyr
  - b. Oppgaver
  - c. Vedlikehold
  - d. Instrumenter
2. Definere hvem som er ansvarlig
3. Instruks på rutiner
4. Klare regler

Tidsfrist: Sommer 2008. Ansvarlig: Bjørn Åge

TEMA: Usikker arbeidssituasjon (penger)

Tiltak:

1. Postdoc stillinger (UiB) dele ut til mellomfinansiering (1 år) til midl. ansatte i dårlige år
2. BIO-NFR-søknader:
Føre stip.stillinger som egen innsats. Søke om postdoc. som bevisst strategi

Tidsfrist: juni 2008. Ansvarlig: Jarl

TEMA: Rolleavklaring

Definisjon av arbeidsgivers forventninger og arbeidstakers rettigheter

Administrasjon

Undervisning

Veiledning

Tilgang på infrastruktur

Tiltak: Alle ansatte informeres om hvem som er ansvarlig for psykososialt arbeidsmiljø

Ansvar: Thelma

Tidsfrist: januar 2008

Tiltak: Medarbeidersamtale (personal)

Ansvar: Thelma (?)

Tidsfrist: Sommer 2008

Tiltak: Strategi og karriereveiledning

Ansvarlig: Jarl + forskningsgr.leder (midl.forsker) og veileder (stip.)

Tidsfrist: Mars 2008

Tiltak: Unifobansatte og andre i gråsoner må føle seg hjemme på BIO. Administrative grenser skal være usynlige. All info på engelsk

Ansvarlig: Bjørn Åge

Tidsfrist: Før julebordet

Tiltak: Årlige stipendiatmøter (gamle møter nye)

Ansvarlig: Eli
Tidsfrist: Vår 2008

Tiltak: Svenskemodell undervisning: Alle kan søke

Teknisk ansatte

1. Formidling av HMS-håndboken Ansvarlig: HMS ansvarlig
2. Flagge viktig e-post Ansv.: administrasjonen
3. Egen nyhetsside for teknikerne i BIO-INFO Ansvarlig: teknikerne
4. Bedre informasjon om velferdstiltak
5. Hospitering
6. Introduksjon av nye medarbeidere, også studenter, til alle som jobber på laben Ansvar: Gruppeleder, veileder

Tiltaksliste

- Teknikerne må gis utfordrende og meningsfulle oppgaver ved at deres ferdigheter og spesialkunnskaper utnyttes bedre
- Kommunikasjon – info.
- Klare ansvarsoppgaver
- Langsiktighet – forutsigbarhet
- Årsrapport ala BM
- Bevisstgjøring av gruppeledernes ansvar over teknikerne

Tiltak	Ansvar	Tidsfrist
Bevisstgjøring av gruppeledernes ansvar	Ledelsen	Omg.
Klare arbeidsoppgaver	Gruppeleder	Omg.
Bedre informasjonsflyt	Gruppeleder	Omg.
Ny studietur	Teknikerforum	3 år

Administrativt tilsatte

Prioritert tiltaksliste – hele BIO:

1. Gi de vitenskapelig ansatte informasjon om hvordan ting skal gjøres ved engasjement/ansettelser. Alt skal gå via administrasjonen Dersom rutineene ikke følges, skaper det vanskeligheter for den som ansettes, f.eks uteblivelse av lønn Bedre flyt av info. fra gruppeleder/vit.ansatt til administrasjonen ved korttidsengasjement. Tidsfrist: Innen 1. febr. 2008. Ansv.: Thelma
2. Systematisering av mottak av nyansatte. Tidsfrist: Innen 1. mars 2008. Ansv.: BÅT/Thelma
3. Forbedre info. fra adm til Realfagbygget og Jahnebakken. Tidsfrist: snarest. Ansv.: Personalseksjonen og økonomiseksjonen (studieseksjonen OK)

Innad i administrasjonen:

Bedre informasjonen mellom seksjonene, særlig økonomi og personal

Tiltak: Korte månedlige møter

TILTAK	FRIST	ANSV.
Felleslunsj adm 2-3x i sem. Med gjest	Oppstart jan-08	THK/ELIHØ
Runde til forskergr.-kartlegge behov mot adm.	V08	THK
Seminar for adm	H08	BÅT,THK, ELIHØ

Faste vitenskapelig ansatte

Tiltaksliste:

Bedre koordinering av undervisning
Fremme samarbeid på tvers av forskningsgruppene
Prøve igjen med seminarserie når vi blir samlokalisert
Øke teknisk stab
Klarere ansvarsforhold for lab., utstyr, arealer
Fellesorienteringer: Av generell biologisk interesse

Forskningsgruppeledere

Tiltak (positive, utvikles videre):

Mer profesjonalisering adm., utvikles i samarbeid
utvikle sjekklister

kurs/undervisning, gjesteforskere, opponenter, ansettelse, utlysninger, søknader

Tiltak, ikke nevnt:

Ovg/avslutning arbeidsforhold: Gradvis "fading" (ind), eks. 3 mndr. (jur.?) (assosiert?)

Intranett

E-post

Fokus på mastergraden

Torsdag arrangerte studieseksjonen et [totimers møte for masterstudenter og veiledere](#). Her er kortversjonen av det innledende foredraget fra studentene (**Gisle Sverdrup** og **Cathrine Henriksen**) og oppsummering og konklusjoner fra studieseksjonen (**Eli Høie**).

The master thesis: the student's perspective

Supervision

- Contract between student and supervisor
- Could be divided into subsections
  - Topic generation
  - Planning
  - Experiment/field
  - Analysis
  - Writing

Student's expectations

- Share knowledge and experience
- Give the students access to resources
- Meet their students regularly
- Constructive critics
- Involving students in a research culture

Supervisor's expectations

- Share the responsibility for their progress
- Attempt to meet mutually agreed objectives and deadlines
- Divide the workload

- Be enthusiastic
- Comply with University policies procedures and regulations

Fulltime student

- 60 st.p. thesis:
  - 10 months
  - 40 hour weeks
- Lack of experience - takes more time
- Strict deadline

Possible discussion topics

- What is supervision
  - Only prearranged meetings?
  - Questions along the way?
  - Reviews of drafts?
- Amount of supervision?
- How to manage a thesis within the given time period?
  - Limitations on lab/field time

Respons fra studieseksjonen

Studieseksjonen tar ansvar for å følge opp de konkrete tiltakene vi ble enig om. For de som ikke var der kan det i grove trekk oppsummeres at det var enighet om at det lages et "hva kan vi forvente skriv" med informasjon om:

- hva kan studenten forvente av veileder (input i forskjellige faser, etc)
- hva kan veileder forvente av studenten (at studenten følger progresjon og gjør de forskjellige delene av arbeidet i tide, etc)
- hva en masteroppgave blir evaluert på
- huskeliste for frister (Mastegradsavtale, prosjektbeskrivelse, milepælsplan, essay)

- I tillegg skal studieseksjonen og Hovedprogramstyret følge opp og vurdere en rekke enkeltsaker:
- Kontakte Lånekassen for å undersøke mulighetene for sommerstipend (masterstudentene har kun finansiering for 10 måneder men biologistudentene MÅ ofte gjøre feltarbeid om sommeren)
  - Utarbeide bedre retningslinjer for skriving av essay
  - Vurdering om instituttet bør ha en anbefaling for hvor mange masterstudenter en veileder kan/bør ha
  - Vurdering om studentene bør ha lab og feltfri periode i slutten av studiet for å konsentrere seg om skriving.

Ukens bilde

Title: Science and Industry Collaboration
Photographer: Petter Larsson, autumn 2007
Description: This picture shows field work in Borrevann at Horten studying the behaviour of the Phantom midge and fish. The biologists are cooperating with **Frank Reier Knudsen** from SIMRAD which is making the advanced echosounders being used to discriminate between the fish and the phantom midge, (*Chaoborus*). Shown are Knudsen (left) and PhD student, **Bishnu Regmi** (right).

Ukens bilde: You are invited to submit photos (electronically!) for a "Ukens bilde". Please include a very short description and credit information. Picture can be of researchers / students in action, technology, organisms, field sites ... Please send your pictures to Ukensbildekomiteen c/o Elinor Bartle (preferable format jpg, gif; size around 300px sq; saved for web - under 60kb).

Siste nytt fra verden rundt oss

Ledige stillinger, også ved BIO!

Legg merke til at det er mange andre spennende stillinger biologer kan søke på ved UiB for tida! Sjekk oversikten på [jobbnor!](#)

Søknadsfrist Stilling

- 8.12.07 HI: [Forsker - kystøkologi](#)
 10.12.07 Unifob: [FORSKNINGSLEDER - Anvendt miljøforskning](#)
 10.12.07 Sars: [Forskningstekniker](#)
 14.12.07 USA: [Tenure track invertebrate systematics](#)
20.12.07 BIO/EvoFish: Stipendiat i biologi (2 stillinger)
 28.12.07 Sars: [Post Doctoral Researcher - Cnidarian neural development](#)
 02.01.08 Fiskeriforskning: [forsker, torskeavl](#)

4 nye vinnere av 16 millioner og tenure-track-stilling

Fire unge forskere får mellom 12-15 millioner kroner hver til å bygge opp egne forskningsgrupper ved universitetet. De er vinnere av årets tildeling fra rekrutteringsprogrammet til Bergens forskningsstiftelse (BFS).

Dette er tredje gang BFS kårer unge forskningsledere. Bak bevilgningen, som i år er på nærmere 56 millioner kroner, står BFS og Universitetet i Bergen. Midlene fordeles over fire år. [Les mer ..](#)

Nærmer UiB seg verdens 200 beste?

UiBs strategiplan legger vekt på målsetningen om "forskningsuniversitetet". Da planen ble skrevet i 2004 og 2005, var det ofte trukket fram et ønske om å bli rangert blant verdens 200 fremste universitet. Før de internasjonale rangeringene ble vanlige, var

	UiO	UiB	UiT	NTNU
2005	138. plass	320. plass	380. plass	243. plass
2006	177. plass	277. plass	401. plass	289. plass
2007	188. plass	225. plass	292. plass	301. plass

det nok mange her på høyden som regnet UiB blant verdens (mange) betydelige universitet, og som ble overrasket over at The Times ikke så det slik. Som tabellen viser er situasjonen i ferd med å bedres. Dette skyldes neppe at UiB har blitt så mye bedre på 2-3 år. Hovedgrunnen er at The Times har endret beregningsmåten. Hyggelig for oss, men uheldig dersom vi nå tror at vi ikke trenger å omstille oss kontinuerlig for å bli eller være et forskningsuniversitet. [Les mer ..](#)

European Aquaculture Technology Platform

Jan Petter Myklebust from the Department of Research Management at UiB tells us that: NTNU/SINTEF er nå i forhandlinger med EU Kommisjonen om teknologi-plattform i akvakultur. From EATP:

The consultations on the Vision document and Terms of Reference are now open. You will find the Vision document and the Terms of Reference on www.EATPnet.eu. If you wish to comment on the documents, please send your contributions to the following addresses:

For the Vision document: Consultations-on-EATP-Vision@project.sintef.no

For the Terms of Reference: Consultations-on-EATP-ToR@project.sintef.no

In your comments, please refer to page- and line number in the document.

Forskning: nye utlysninger

New calls in "Environment" and "Food, agriculture and fisheries, and biotechnology"

From **Simone Heinz** – FA: 30 November the new call for proposals for the Environment-programme came out (Environment 200801) and for the the "Food, agriculture and fisheries, and biotechnology"-programme (KBBE 200801). Deadlines will be 25 February, 26 February respectively. For more information and the Guide for Applicants for the funding scheme you are interested in (Collaborative Project/Coordination and Support Action), please visit the [CORDIS-webpage](#) or contact [Simone](#).

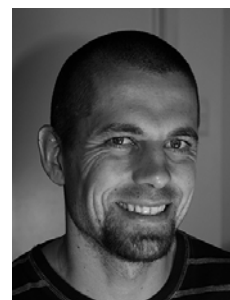

Nye doktorgrader

Espen Johnsen: Hvordan påvirker fiskens atferd bestandsovervåkingen?

Espen Johnsen disputerer fredag 14. desember for PhD graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen: "The effect of fish behaviour and spatial structures on acoustic and trawl surveys"

I fiskerirådgevingen er vitenskaplige tokt essensielle for å måle endringer i mengde og aldersstruktur i en fiskebestand. På tross av fastsatte rutiner og standardisert metodikk kan variasjoner i fiskens atferd påvirke måleresultatene og forskyve forholdet mellom reell og målt fiskemengde. Problemet er globalt, og i avhandlingen er fenomenet studert for både norske og namibiske fiskebestander. Resultatene gir begge steder et grunnlag for en forbedret bestandsovervåking. [Les mer ..](#)

Victoria Bohne: Tilsetningsstoffet ethoxyquin i fôr til Atlantisk laks

Victoria J. Berdikova Bohne disputerer 14. desember for Dr. Scient. graden ved UiB med avhandlingen: "Toxicokinetics and toxicodynamics of dietary ethoxyquin in Atlantic salmon (*Salmo salar*, L.)"

Ethoxyquin (EQ) er et syntetisk stoff som det er påbudt å tilsette fiskemel og fiskefôr for å hindre varmeutvikling og eksplosjoner ved transport samt harskning ved lagring. Fordi EQ kan forårsake lever- og nyreskader hos dyr, er tilsetningen nøye regulert. Den maksimale tillatte mengden av EQ i fôr er 150 milligram per kilogram. Det er ikke tillatt å tilsette EQ i matvarer, og stoffet er uønsket i fisk. Det er lite kjent hva som skjer med oppdrettsfisk som har fått EQ tilsatt i fôret, og målet med doktorgradsarbeidet har vært å etablere en kjemisk metode for å måle EQ i fôr og oppdrettsfisk. I tillegg til å beskrive omsetning av EQ i Atlantisk laks og å undersøke om det kjemiske stoffet gir helseskadelige effekter hos laks. I et forsøk ble laks fôret i 12 uker med fiskefôr tilsatt forskjellige nivåer EQ. Ved slutten av forsøket ble fisken sultet i 2 uker for å gjenspeile vanlig prosedyre i norsk lakseoppdrett. [Les mer ..](#)

Avsluttende mastergradseksamen

Inger Karin Dønheim: lemensyklus og trypsin-inhibering fra planter

Inger Karin Dønheim holder torsdag 13. desember avsluttende presentasjon av sin mastergradsoppgave i Biodiversitet, evolusjon og økologi.

Tittel på oppgaven: Trypsin inhibition in *Carex bigelowii* and *Eriophorum angustifolium* in relation to Norwegian lemming (*Lemmus lemmus*) population cycles at Finse, Norway.

Veileder: Gøran Høgstedt. Sensor: Odd Jacobsen, Høgskolen i Bergen. Intern sensor: Thorolf Magnesen

Tid og sted: Torsdag 13. desember 10:15, Aud. 4 i Realfagbygget. Alle interesserte velkommen!

Info fra studieseksjonen

Varsel om NOKUT konferansen 2008 på Hamar

Til faglig/vitenskaplig personale, studentene og administrasjonen. NOKUT vil med dette varsle utdanningssektoren om at den årlige konferansen om kvalitet i utdanningen blir arrangert **29. og 30. april 2008** på Scandic Hamar.

Det har de siste årene vært stor oppslutning om konferansen og vi håper på det også i år. Deltagerne må bestille og bekoste overnatting selv, men for å sikre god hotellkapasitet for deltagerne har NOKUT reservert overnatting på flere hoteller fram til 25.03.2008. Hvis noen ønsker å bestille allerede nå så har studieseksjonen mer info om hvilke hoteller som er aktuelle med tilhørende kontaktinformasjon.

Invitasjon og program sendes ut i februar. **Hvis noen av BIO sine studenter som er representert i programstyrene ønsker å være med på konferansen, kan BIO dekke utgifter til reise og opphold.**

Timeliste fra deg som har vært studentassistent

Til alle dere som har vært involvert i timeundervisningen ved BIO dette semesteret, tusen takk for innsatsen! Dere gjør en uvurderlig innsats som instituttet er avhengig av, og dere gjør det med glans! For at innsatsen skal gi uttelling i kroner og øre er det viktig at dere leverer inn timelister for arbeidet. For at utbetalingen skal kunne skje før jul (utbetaling på julaften!), må listene være studieseksjonen i hende fredag før 14:00.

Gjesteforelesninger, seminarer og kollokvier

Bioportal workshop "A crash-course in Perl" December 2007

The [Bioportal](#) at the University of Oslo invites you to the final Bioportal workshop of 2007 "A crash-course in Perl" on Tuesday 18th December 2007.

Perl is an "easy to learn" programming language that saves time by removing those laborious, repetitive jobs that all biologists face when processing data on a computer. The workshops will be divided into 2 sessions: the morning session will focus on the basics of Perl: how to open, read and write to a file and text matching. The afternoon session will focus on how we can use Perl to solve biological problems we encounter daily.

Date and time: Tuesday 18th December 10:00 – 17:00 Lunch: 12:00 – 13:00

Place: Room 1252, Kristine Bonnevis hus, Blindern

Workshop application: Participant numbers are limited to 50, register early to avoid disappointment
Lunch will be served to participants who preregister before Friday 7.12.07

Participation requests can be emailed to rjsorr@bio.uio.no Please remember to state name and affiliation. Additional information will follow and will be posted on the [Bioportal website](#)

Gjesteforelesninger ved Sarsenteret

Read more about Sars events at <http://www.sars.no/events/>

GUEST SPEAKERS:

December 13 at 15:00 MBI seminar room, HIB Bioblokk 5th floor

Dr Claus Nielsen, Professor of Evolutionary Invertebrate Embryology, Zoological Museum, University of Copenhagen Host: Technau

Title: "Animal evolution - three themes."

December 14 at 15:00 MBI seminar room, HIB Bioblokk 5th floor

Maria Ina Arnone, PhD, Biochemistry and Molecular Biology, Stazione Zoologica A. Dohrn, Napoli, Italy Host: Technau

Title: "Parahox patterning in *S.purpuratus*: how to build a gut."

Seminar ved Sarscenteret

INTERNAL SEMINAR: December 12 at 13:00 Sars seminar room

Grigory Genikhovich, Technau Group, HIB - Bioblokk

Nye artikler

Linda Andersen, A Bratland, K Hodneland & A Nylund: hvor er det lettest å avdekke SAV-virus?

Andersen L, A. Bratland, K. Hodneland & A. Nylund 2007. Tissue tropism of salmonid alphaviruses (subtypes SAV1 and SAV3) in experimentally challenged Atlantic salmon (*Salmo salar* L.). ARCHIVES OF VIROLOGY 152: 1871-1883

Summary Diagnosis of SAV infections has traditionally been based upon clinical observations together with a set of histopathological findings in exocrine pancreas, heart and skeletal muscle, but recently, real-time RT-PCR assays have been developed as a supplement for the detection of SAV. The aim of this study was to determine tissue tropism of SAV1 and SAV3 in Atlantic salmon *Salmo salar* L. in order to identify the most suitable tissues for real-time RT-PCR diagnostic assays. The results indicated that the pseudobranch and the heart (ventricle) are the most useful tissues for such assays, regardless of disease status. The pyloric caecae with associated pancreatic tissue is unsuitable for diagnosis using this method. The use of real-time RT-PCR enabled viral RNA detection at all stages of the disease, including in surviving fish six months after infection. Considering the short production cycle of farmed salmonids, this suggests that surviving Atlantic salmon may become life-long asymptomatic carriers of SAV after an infection.

Stephanie Kramer-Schadt: modeller for bevaring av europeisk villkatt

Klar N, N Fernández, S Kramer-Schadt, M Herrmann, M Trinzen, I Büttner & C Niemitz 2008.

Habitat selection models for European wildcat conservation. Biological Conservation 141: 308-319.

Abstract: Populations of the European wildcat (*Felis silvestris*) are only slowly recovering in Central Europe after a severe decline in the last centuries and require specific conservation plans in many areas. However, detailed information on wildcat occurrence and habitat requirements is still scarce and controversial. We present a fine-scale habitat selection model for wildcats based on detailed species and land use information and evaluate its accuracy to predict habitat distribution in new areas. We analysed habitat use within home ranges using single locations of 12 radio-tracked individuals from south western Germany. Several competing models were fitted and compared using generalised linear mixed models (GLMM) and information-theoretic approaches. Radio-tracking data of 9 and 10 wildcats from two distant areas were used to evaluate the models. The selected model predicted habitat associated to close distance to forest, watercourses and meadows and a critical distance to villages, single houses and roads. To predict area suitable for home ranges we superimposed rules derived from home range attributes at a higher level of selection. Predictions from the combination of the fine-scale habitat model and home range rules matched well with more than 2000 wildcat observations of southwestern Germany. We discuss the application of the model in wildcat conservation for finding potential reintroduction sites, identifying small isolated populations and aiding in the evaluation of the needs of mitigation and compensation within the scope of the European Habitats Directive.

Lars Ebbesson, TO Nilsen & S Stefansson: kontinuerlig lys hemmer synsutvikling hos smolt

Ebbesson LOE, Ebbesson SOE, Nilsen TO, Stefansson SO and Holmqvist B 2007. Exposure to continuous light disrupts retinal innervation of the preoptic nucleus during parr-smolt transformation in Atlantic salmon. Aquaculture 273: 345-349.

Abstract High quality salmon smolts are essential for aquaculture, enhancement programs and wild populations. However, intensification of aquaculture smolt production and changes in natural habitats can cause sub-optimal environmental conditions, which may result in poor smolt quality. The salmon

brain, as the integrator of environmental information, plays a focal role in relaying this information through the light-brain-pituitary axis, which includes retinal and pineal innervation of the hypothalamus. Here we investigated the effect of rearing juvenile Atlantic salmon, *Salmo salar*, under constant light (LL) on optic nerve fiber growth into the hypothalamus. This was compared with the normal increased growth in fish reared under a simulated-natural photoperiod (LDN). Parr were sampled from the LDN group in February and from the LDN and LL groups in May (peak smolt status for the LDN group). Retinohypothalamic projections to the preoptic area were traced using 1,1'-dioctadecyl-3,3,3',3'-tetramethylindocarbocyanine perchlorate (DiI) and confocal laser scanning microscopy. Data showed that parr exposed to LL did not develop the same extensive retinal innervation to the preoptic nucleus (NPO) observed in control salmon smolts raised under LDN. Since the cells in NPO are central pituitary regulatory neurones, the increased retinohypothalamic innervation during normal smoltification may be responsible for the increased endocrine response to photoperiod information. The deprivation of photoperiod information, during continuous light exposure, may inhibit the natural developmental program to proceed during the parr-smolt transformation.